

11. Wnioski końcowe

W przedstawionej ocenie zasobów pomocy społecznej sporządzonej wg wymaganego formularza – przygotowanego przez Departament Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Instytut Rozwoju Służb Społecznych, obowiązującego wszystkie powiaty i przekazywanego przy pomocy elektronicznego systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS) do samorządu województwa – zawarto wybrane dane dotyczące osób i środków finansowych przeznaczonych na zadania realizowane przez powiat w zakresie:

- pomocy społecznej
- przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
- rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Sposób realizacji powyższych zadań został określony w obowiązujących w 2015 r. uchwalonych przez Radę Powiatu Białostockiego dokumentach: Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Białostockiego na lata 2011-2020, Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych w Powiecie Białostockim na lata 2011-2020, Programie rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Białostockim na lata 2015-2017 oraz Programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Białostockim na lata 2015-2020.

Infrastruktura z zakresu polityki społecznej w Powiecie Białostockim przedstawia się następująco:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku,
- 4 domy pomocy społecznej - jednostki organizacyjne powiatu,
- 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym 4 prowadzone przez powiat,
- ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi - jednostka organizacyjna powiatu,
- 3 warsztaty terapii zajęciowej prowadzone przez dwa stowarzyszenia i fundację.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białymstoku organizuje pomoc i wsparcie m.in. osobom niepełnosprawnym, dzieciom pozbawionym opieki rodzicielskiej. Ponadto PCPR wykonuje zadania ośrodka interwencji kryzysowej oferując pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, doświadczającym przemocy w rodzinie.

Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej na podstawie skierowania wydanego przez gminy właściwe ze względu na miejsce zamieszkania tej osoby.

Na infrastrukturę domów pomocy społecznej w Powiecie Białostockim składają się:

- DPS w Choroszcu (286 miejsc) dla osób przewlekłe psychicznie chorych,
- DPS w Jajłowce (85 miejsc) dla osób przewlekłe psychicznie chorych,
- DPS w Uhowie (125 miejsc) dla osób przewlekłe somatycznie chorych - 61 miejsc i dla osób w podeszłym wieku - 64 miejsca,
- DPS w Czerewkach (95 miejsc) dla osób przewlekłe somatycznie chorych - 42 miejsca i dla osób w podeszłym wieku - 53 miejsca.

Liczba miejsc w domach pomocy społecznej zabezpiecza potrzeby mieszkańców Powiatu Białostockiego. Ponadto z usług świadczonych przez dps korzystają również mieszkańcy innych powiatów, przede wszystkim Miasta Białegostoku.

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w ośrodku wsparcia. Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy przeznaczony jest dla 60 osób niepełnosprawnych. Ośrodek zapewnia również specjalistyczne usługi opiekuńcze osobom, które ze względu na zaburzenia psychiczne wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych.

Do zadań powiatu należy organizowanie pieczy zastępczej w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Powiat posiada bazę instytucjonalnych form pieczy zastępczej zapewniającej dzieciom całodobową opiekę i wychowanie. Na terenie Powiatu Białostockiego funkcjonują trzy placówki, w tym jedna typu rodzinnego w ramach Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Krasnem (52 miejsca) oraz jedna w Supraślu (30 miejsc). Ponadto na zlecenie Powiatu Białostockiego prowadzona jest w Wasilkowie przez Zgromadzenie Sióstr Św. Teresy od Dzieciątka Jezus placówka opiekuńczo-wychowawcza na 14 miejsc. W placówkach prowadzonych przez powiat i na zlecenie powiatu umieszczane są również dzieci z innych powiatów nie posiadających na swoim terenie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Posiadana infrastruktura zabezpiecza potrzeby powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, nie można umieszczać w placówkach dzieci poniżej 10 roku życia, z wyłączeniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. W związku z tym, wskazane byłoby zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych oraz zwiększenie zatrudnienia kadry wspomagającej rodziny zastępcze w pełnieniu ich funkcji.

Warsztat terapii zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka, która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdołnym do podjęcia pracy zawodowej, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Realizacja w/w celu odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej.

W Powiecie Białostockim funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej dysponujące 82 miejscami: w Ogrodniczkach prowadzony przez Podlaskie Stowarzyszenie Sportowe Osób Niepełnosprawnych START w Białymstoku, w Czarnej Białostockiej prowadzony przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych RAZEM w Czarnej Białostockiej oraz w Nowej Woli przez Fundację Nowa Wola.

Możliwość zapewnienia schronienia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym z powodu przemocy w rodzinie oraz wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze lub rodziny zastępcze zabezpieczona jest w Mieszkaniach Chronionych w Krasnem.

Analiza zasobów pomocy społecznej w Powiecie Białostockim za 2016 r. pozwala na stwierdzenie, iż istniejąca infrastruktura zabezpiecza potrzeby mieszkańców powiatu, ponadto umożliwia świadczenie usług osobom spoza Powiatu Białostockiego. Biorąc pod uwagę dane demograficzne, lokalną sytuację społeczną dotyczącą powiatu białostockiego, wykorzystanie miejsc w jednostkach działających na terenie powiatu w zakresie polityki społecznej oraz dodatkowe korzyści dla mieszkańców wynikające z możliwości zatrudnienia w tych jednostkach, rekomenduje się przedstawioną ocenę zasobów pomocy społecznej w celu zabezpieczenia zwiększonych środków na funkcjonowanie istniejącej infrastruktury w roku przyszłym i zapewnienia środków na zgłaszane przez jednostki wydatki inwestycyjne.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Zdzisław Zukowski